

Detaljplan för RIKSGRÄNSEN 1:30, BOSTÄDER

Kiruna kommun
Norrbottens län

Upprättad januari 2023

Innehåll

PLANBESKRIVNING	4
INLEDNING.....	4
PLANHANDLINGAR	4
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG.....	5
BAKGRUND	5
FÖRENLIGT MED 3, 4, 5 KAP MB	6
MILJÖBALKEN KAP.3	6
MILJÖBALKEN KAP. 4	6
MILJÖBALKEN KAP. 5	6
PLANDATA	7
LÄGESBESTÄMNING OCH AREAL.....	7
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE.....	7
ÖVERSIKTLIGA PLANER	7
DETALJPLANER.....	8
RIKSINTRESSEN	8
STRANDSKYDD	9
KULTURSKYDD	9
NATURSKYDD.....	9
KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT.....	9
UNDERSÖKNING OCH MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING	10
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR.....	10
MARK, VEGETATION OCH DJURLIV.....	10
MILJÖFÖRHÅLLANDEN	12
STÖRNINGAR	13
RISK OCH SÄKERHET	15
BEBYGGELSEOMRÅDEN	16
FRIYTOR	18
FORNLÄMNINGAR	18
VATTENOMRÅDE	18
GATOR OCH TRAFIK	18
TEKNISK FÖRSÖRJNING	20
TILLGÄNGLIGHET OCH TRYGGHET.....	20
GENOMFÖRANDE	21

ORGANISATORISKA FRÅGOR	21
FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER	21
EKONOMISKA FRÅGOR	22
TEKNISKA FRÅGOR.....	22
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE.....	22
PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSE.....	22
HÄLSA OCH SÄKERHET.....	22
MILJÖKONSEKVENSER	23
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	23

Medverkande

Kiruna kommun

Kommunledningsförvaltningen
981 85 KIRUNA
Tfn vxl: 0980-70 000

Kommunens handläggare
Samuel Falk
e-post: samuel.falk@kiruna.se
tfn: 0980-796 81

Norconsult AB, Luleå

Ansvarig planarkitekt
Madelene Rova
e-post: madelene.rova@norconsult.com

PLANBESKRIVNING

INLEDNING

En detaljplan är ett verktyg för kommunerna att reglera hur mark- och vattenområden ska användas. Detaljplaner används som underlag vid bygglovshandläggning.

Planarbetet påbörjas med att en undersökning, tidigare kallad behovsbedömning, görs. I undersökningen utreds planens påverkan på miljön och vid större påverkan upprättas även en miljökonsekvensbeskrivning. I samband med att undersökningen tas fram påbörjas även arbetet med planhandlingarna.

När en första version av planhandlingarna finns färdig godkänns de av kommunstyrelsen och skickas sedan ut på samråd till lantmäterimyndigheten, länsstyrelsen, sakägare samt andra berörda i minst tre veckor. Under denna period ges möjlighet att komma in med skriftliga synpunkter på planen till kommunstyrelsen. Yttrandena sammanställs i en samrådsredogörelse tillsammans med kommunens kommentarer och planhandlingarna bearbetas.

Efter bearbetningen godkänns handlingarna och skickas ut på granskning i minst tre veckor på samma sätt som under samrådet. De yttranden som inkommer under granskningen sammanställs i ett granskningsutlåtande med kommentarer från kommunen. Planhandlingarna bearbetas vid behov.

Detaljplanen godkänns av kommunstyrelsen och antas sedan av kommunfullmäktige. Berörda sakägare som senast under granskningstiden lämnat synpunkter som inte tillgodosetts har möjlighet att överklaga detaljplanen inom tre veckor från att antagandebeslutet anslagits på kommunens anslagstavla. Om ingen överklagar eller länsstyrelsen överprövar kommunens beslut vinner detaljplanen laga kraft. När detaljplanen vunnit laga kraft kan man söka bygglov i enlighet med planen.

PLANHANDLINGAR

Till planen hör följande handlingar:

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Grundkarta
- Behovsbedömning för MKB

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med planen är att möjliggöra för fler bostäder inom fastigheten Riksgränsen 1:30, där 3D-fastighet Riksgränsen 1:143 som utgör bottenplan i befintlig byggnad, ingår.

Planen möjliggör även för en flexibel användning under tid genom en kombination av användning för bostäder, detaljhandel, kontor och tillfällig vistelse, **[BHKO]**.

BAKGRUND

Detaljplanering i området har pågått sedan 2009. Den ursprungliga planens syfte var till en början att svara på det höga intresset att vilja exploatera i området, medge en bensinpump samt en kapellbyggnad. Ett planprogram påbörjades men avstannade på grund av olika faktorer och aspekter som krävde ytterligare utredningar.

Syftet med detaljplanen har förändrats under åren som gått men behovet för fritidshustomter är fortfarande stort och husvagnsföreningen vill utveckla området. Ett planförslag för Katterjåkk, del av Riksgränsen 1:6 m.fl. ställdes ut på samråd 25 februari - 18 mars 2021. Aktuellt planområde ingick i avgränsning för detaljplanen. Ytterligare utredningar samt en påbörjad process med en vägplan för E10:an har medfört att arbete med detaljplanen tillfälligt har avstannat.

I beslut 2020-10-05 § 280 om planbesked för aktuell detaljplan för Riksgränsen 1:30, Bostäder anges att ett separat arbete med detaljplan för aktuellt område ska påbörjas om detaljplan för Katterjåkk, del av Riksgränsen 1:6 m.fl. avstannar. Aktuellt planområde för fastigheten Riksgränsen 1:30 hanteras därför som en egen detaljplan, en så kallad frimärksplan.

Figur 1 Aktuell detaljplan i förhållande till samrådsförslag för detaljplan för Katterjåkk, del av Riksgränsen 1:6 m.fl.

FÖRENLIGT MED 3, 4, 5 KAP MB

MILJÖBALKEN KAP.3

Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden

Enligt Miljöbalken 3 kap 1 § ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål de är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Sådan användning som medför en, från allmän synpunkt, god resurshushållning ska ges företräde.

Om aktuell detaljplan genomförs innebär detta en mindre utökning av bostäder i Katterjåkk mestadels inom befintlig byggnad. Då det finns tillgång till utbyggd infrastruktur och service i närområdet bidrar detta till hushållning av resurser.

Hela planområdet utgör riksintresse för friluftsliv och naturvård enligt 3:6 MB. Planförslaget innebär endast en komplettering inom redan bebyggd fastighet och bedöms inte medföra några negativa konsekvenser för riksintresset. Det rörliga friluftslivet bedöms få en positiv påverkan genom en ökad tillgänglighet till fjällmiljö.

Hela planområdet ligger inom riksintresse för rennäringsen enligt 3:5 MB. En ökad byggrätt inom redan bebyggd fastighet bedöms inte medföra någon negativ påverkan för riksintresset. Samråd med berörda samebyar sker under planprocessen.

MILJÖBALKEN KAP. 4

Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden

Planområdet är också riksintresse i rörligt friluftsliv (MB 4:2). Området är en del av Sveriges fjällvärld från Transtrandsfjällen till Trekröset. Planförslaget bedöms inte medföra några negativa konsekvenser för riksintresset.

Natura 2000-område

Torne och Kalix älvsystem (SE0820430) utgör ett mycket stort Natura 2000-område som omfattar vattenområden i Torneälven och Kalixälven, Torneträsk samt många biflöden och källsjöar inom de svenska delarna av avrinningsområdena. Fjällbäcken Katterjåkk samt sjön Vassijaure ingår i Natura 2000-området och ligger utanför planområdet.

Planförslaget bedöms inte medföra någon risk för negativ påverkan på Natura 2000-området.

MILJÖBALKEN KAP. 5

Miljö kvalitetsnormer och miljö kvalitetsförvaltning

För att säkerställa kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt finns miljö kvalitetsnormer reglerade för ett flertal ämnen, enligt miljöbalken 5 kap 1 §. Dessa normer finns för att varaktigt skydda, alternativt avhjälpa skador på eller olägenheter för, människors hälsa eller miljön. Planens genomförande förväntas inte medföra någon ökning av trafik i området. Miljö kvalitetsnormens värden för buller bedöms inte överskridas.

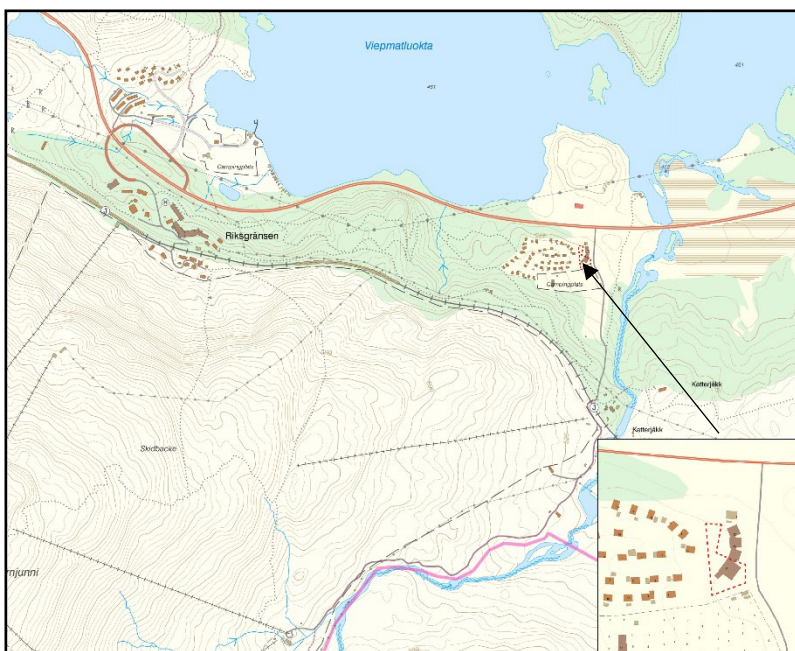
Planområdet har avrinning till fyra recipienter för MKN vatten. Då planförslaget inte medför någon ökning av andel hårdgjord yta eller ändrad användning än dagsläget bedöms miljö kvalitetsnormer för närliggande recipienter inte få någon negativ påverkan.

PLANDATA

LÄGESBESTÄMNING OCH AREAL

Planområdet ligger i Katterjåkk, ungefär 13 mil väster om Kiruna, en kilometer öster om Riksgränsen och några kilometer väster om Vassijaure.

Planområdet omfattar drygt 2 000 kvadratmeter.

Figur 2 Översiktspild över planområdes läge

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Planområdet omfattas av fastigheten Riksgränsen 1:30 och 3D-fastigheten Riksgränsen 1:143. Fastigheterna är i privat ägo.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

ÖVERSIKTLIGA PLANER

Kiruna kommuns översiktsplan är från 2018. Översiktsplanen visar grunddragen för hur kommunen planerar att använda mark och vattenområden, hur kommunen vill att den byggda miljön ska utvecklas och bevaras samt hur kommunen tänkt sig att tillvarata riksintressena.

I översiktsplanen (Översiktsplan 2018, 2018-12-11) är planområdet och stora delar av Katterjåkk utpekade för anläggningsturism (Yb2). Planförslaget bedöms vara förenligt med kommunens översiktsplan.

I den fördjupade översiktsplanen från 2014 (Fördjupad översiktsplan för Torneträskområdet, januari 2014) pekas hela planområdet ut som ett område för anläggningsturism (Y). Områdets goda förutsättningar för skidåkning, fjällvandring och övrig upplevelseturism bidrar till stora

utvecklingsmöjligheter. Etablering och utveckling ska ske i anslutning till den befintliga bebyggelsen och i samklang med omgivningens höga naturvärden samt rennäringens behov.

Planförslaget bedöms vara förenligt med kommunens fördjupade översiktsplan.

DETALJPLANER

Planområdet omfattas av gällande detaljplan. Område för stugbebyggelsen ingår i detaljplan Del av Katterjåkk, del av Riksgränsen 1:6, 1:31 och 1:30, 25-P86/21 (Se198) från år 2007.

Gällande detaljplan reglerar markanvändning för restaurang, kontor (ej hotell), butik max 300 kvm, bostäder max 250 kvm med bestämmelsen SERVICE. Detaljplanen reglerar att byggnader ska ha träfasad och målas med slamfärg för att under barmarkssäsongen smälta in i naturen.

När föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.

RIKSINTRESSEN

Kulturmiljövård

Området ingår i Kulturmiljöprogram för Norrbotten (Norrbottens kulturmiljöprogram 2010–2020) för sitt turismkulturvärde.

Riksintressen för kulturmiljövården enligt miljöbalkens 3 kap ska avspegla landets historia. Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården (nr 36-Torneträskområde). Järnvägsmiljö längs med Ofotenbanan är en viktig del i länets industri- och teknikhistoria och landets första, längre elektrifierade bana. Ofotenbanan förde med sig att gruvnäringen fick ett uppsving och att turismen kunde utvecklas i området. Uttryck för riksintresset är Malmbanan och de lämningar som arbetet med denna gett upphov till; stationsbyggnader, materielväg, grunder och kyrkogård efter anläggarsamhällena vid Tornehamn och Katterjåkk, några äldre hus, grunder efter lokstall, hus, hotell och pumpstation bl. a. vid Riksgränsen. Rallarvägen sträcker sig genom hela området och bidrar starkt till Ofotenbanans höga kulturhistoriska värde. Den har även ett pedagogiskt värde då den bidrar till förståelsen av arbetet bakom byggandet av banan.

Friluftsliv och naturvård

Området har nationella naturvärden. Detaljplanområdet ligger inom riksintresse för friluftsliv och naturvård (MB 3:6). Planområdet är också riksintresse i rörligt friluftsliv (MB 4:2). Området är en del av Sveriges fjällvärld från Transtrandsfjällen till Tretröset.

Planområdet är begränsat så att Allemansrätten (MB 7:1) inte begränsas nämnvärt.

Planområdet är direkt kopplat till naturen och fjällen men även Katterjåkk by.

Detaljplanområdet har redan idag tagits i anspråk genom bebyggelse.

Rennäring

Detaljplaneområdet ligger inom riksintresseområde för rennäringen enligt miljöbalkens 3 kap 5 §. Planområdet ingår i Gabna samebys betesland. Samråd med berörd sameby sker under planprocessen.

Kommunikation

Väg E10 och järnvägen Malmbanan utgör riksintresse för kommunikation enligt 3:8 MB. Planförslaget bedöms inte påverka riksintresset.

Natura 2000-område

Torne och Kalix älvsystem utgör ett mycket stort Natura 2000-område som omfattar vattenområden i Torneälven och Kalixälven, Torneträsk samt många biflöden och källsjöar inom de svenska delarna av avrinningsområdena. Fjällbäcken Katterjåkk samt sjön Vassijaure ingår i Natura 2000-området men ligger båda utanför planområdet.

STRANDSKYDD

Planområdet omfattas inte av det generella strandskyddet.

KULTURSKYDD

Inom planområdet finns inga kända fornlämningar. Fornlämningar är skyddade enligt kulturminneslagen (KML).

NATURSKYDD

Inga biotopskydd finns inom planområdet. I artportalen finns inga rapporter om att skyddsvärda arter har påträffats inom området eller i dess direkta närhet.

KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT

Detaljplanering i området har pågått sedan 2009. Planens syfte var till en början att svara på det höga intresset att vilja exploatera i området, medge en bensinpump samt en kapellbyggnad. Ett planprogram påbörjades men avstannade på grund av en rad olika faktorer och aspekter som krävde ytterligare utredningar.

Syftet med detaljplanen har förändrats under åren som gått men behovet för fritidshustomter är fortfarande stort och husvagnsföreningen vill utveckla området. På grund av den stora bristen på fritidshus i Kiruna kommun har planarbetet åter aktualiserats.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att det på grund av nya förutsättningar och ny lagstiftning är lämpligt att avsluta pågående och inaktuellt planprogramskede samt börja detaljplanen från samrådsskede. Det nyligen formulerade syftet för detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen (2018) och den fördjupade översiktsplanen för Riksgränsen – Torneträsk (2014).

Beslut om att starta en ny detaljplanprocess med aktuella förutsättningar beslutades av Kommunstyrelsens Arbetsutskott 13 januari 2020.

I beslut 2020-10-05 § 280 beslutade kommunstyrelsen en ansökan om planbesked för Riksgränsen 1:30 där sökande önskar att omvandla befintlig restaurangyta till bostäder. I beslutet anges att ett separat arbete med detaljplan för aktuellt område ska påbörjas om detaljplan för Katterjåkk, del av Riksgränsen 1:6 m.fl. avstannar. Aktuellt planområde för fastigheten Riksgränsen 1:30 hanteras därför som en egen detaljplan, en så kallad frimärksplan.

UNDERSÖKNING OCH MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Enligt miljöbalken (1998:808) 6 kap 6§ ska kommunen alltid göra en bedömning av huruvida genomförandet av en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Undersökning är den process som kommer fram till om ett förslag till en detaljplans genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att planen ska miljöbedömas. Med miljöpåverkan avses bland annat risker för människors hälsa eller för miljön, överskridna miljökvalitetsnormer, påverkan på kulturarvet eller på skyddad natur.

Om förändringen antas innebära betydande miljöpåverkan ska det upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för detaljplanen där konsekvenserna ska identifieras, beskrivas och bedömas. Krav på innehållet återfinns i 6 kap. 12–13§ MB. Hänvisning till detta finns även i plan och bygglagens (2010:900) 4 kap. (34§). Regeringen får därutöver meddela föreskrifter om vilka slags planer och program som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

En behovsbedömning (som numera kallas undersökning om betydande miljöpåverkan) gjordes av Kiruna kommuns plankontor 2018-07-24 som bedömde att gällande detaljplans genomförande inte skulle leda till betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kap. 11§. Kommunen ansåg därför att någon miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kap. 11–18 §§ inte behövde göras.

Aktuell avgränsning av detaljplanen bedöms inte medföra någon förändring av den bedömningen. De aspekter som kan leda till inverkan på miljön ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

MARK, VEGETATION OCH DJURLIV

Markområde

Topografin inom planområdet varierar mellan +479 och +474 m (RH2000) där det är som högst i den norra delen.

Vegetation och djurliv

Planområdet omfattas av en bebyggd fastighet som i huvudsak är hårdgjord.

Landskap

Området har en storslagen landskapsbild med omkringliggande bergmassiv och utblickar över Vassijaure och Katterjåkken.

Bebyggelsen ska utformas så att den underordnas sig landskapet och platsens speciella förutsättningar vad gäller val av material och färgsättning för byggnader. Likt befintlig bebyggelse ska fasadmaterial helt eller delvis bestå av trä målad i slamfärg. Kulör regleras inte. Tak ska vara i mörkt, matt material.

Figur 3 Vy tagen från E10:an mot befintlig bebyggelse med bergmassiven i bakgrunden (Kiruna kommun, 2018)

Geotekniska förhållanden

Någon geoteknisk utredning har inte utförts för planområdet. Berg i dagen förekommer på platser inom planområdet.

Enligt jordartskarta från Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) utgörs marken inom planområdet av berg och isälvsavlagring.

Grundvattenförhållanden

Geotekniska undersökningar har utförts i närområde till planen. Ett fåtal grundvattenobservationer har utförts i öppna borrhål. Det kan då antas att grundvattenytan generellt ligger ytligt och nära markytan under flera tillfällen under årscykeln så som vid kraftig nederbörd och snösmältningsperioder.

Grundläggning

Grundläggning av byggnader kan utföras konventionellt med platta på mark eller plintar utan andra grundförstärkningsåtgärder.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Miljökvalitetsnormer

Enligt miljöbalkens kapitel 5 kan miljökvalitetsnormer (MKN) fastställas för lägsta miljökvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Kiruna kommun berörs av miljökvalitetsnormer för luftkvalitet och för vattenkvalitet.

Luft

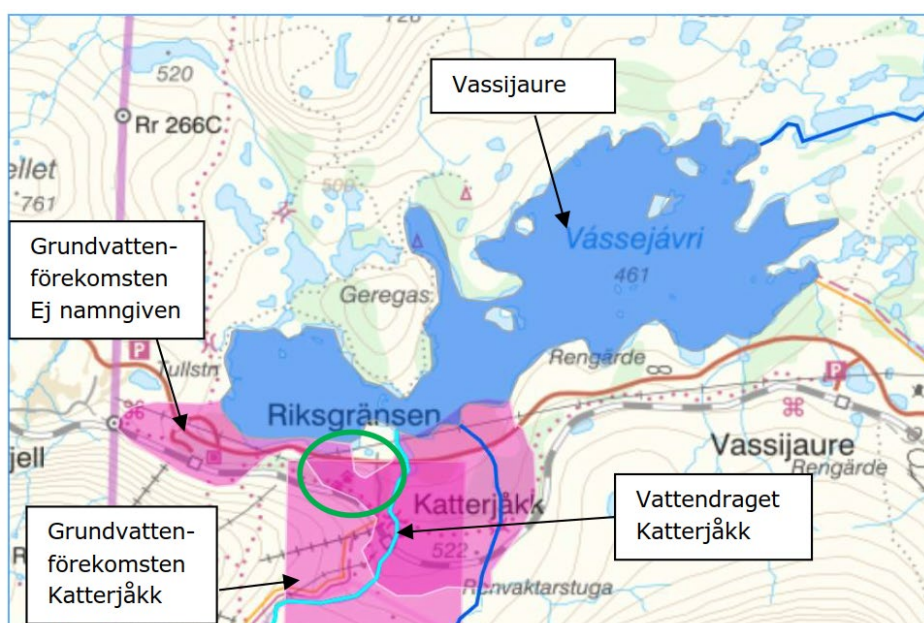
I översiktsplanen för Kirunas kommun från 2018 framgår att det inte föreligger någon risk för överskridande av miljökvalitetsnormernas värden utanför Kiruna centralort. Den tillkommande trafiken till planområdet bedöms inte bli så omfattande att den kommer att påverka luftkvaliteten i områden. MKN för luftkvalitet riskerar därmed inte att överskridas på grund av detaljplanens genomförande.

Vatten

Det aktuella området ligger inom avrinningsområdet till fyra vattenförekomster, varav två är ytvattenförekomster och två är grundvattenförekomster. Figur nedan visar recipienterna, vattendraget i öst (Njuoraätno - kallas även Katterjåkk), sjön i norr (Vassijaure) och grundvattenförekomsterna belägna under området (Katterjåkk och en utan benämning).

Grundvattenförekomsten Katterjåkk (EU_CD: SE759282-629686) samt grundvattenförekomsten som saknar benämning (EU_CD: SE759346-629752) ligger båda utanför planområdet och är bedömda att ha god kemisk status och god kvantitativ status. Miljökvalitetsnormen är god kemisk och kvantitativ status under 2017–2021. Miljökvalitetsnormen är hög ekologisk status och god kemisk status.

Sjön Vassijaure (EU_CD: SE759748-160013) norr om planområdet har ett totalt avrinningsområde på 130 kvadratkilometer. Vassijaure är bedömd att ha en hög ekologisk status men uppnår ej god kemisk status på grund av förhöjda halter av kvicksilver,

Figur 4 Vattenförekomster inom och utanför utredningsområdet. Ungefärlig lokalisering av planområdet i grön ring (Dagvattenutredning, Ramboll, 2019)

kvicksilverföreningar (Hg) och bromerad difenyleter (PBDE) (likt alla ytvattenförekomster i Sverige).

Vattendraget Katterjåkk (EU_CD: SE759332-159590) öster om planområdet har ett totalt avrinningsområde på cirka 70 kvadratkilometer. Katterjåkk är bedömd att ha måttlig ekologisk status men uppnår ej god kemisk status på grund av förhöjda halter av kvicksilver, kvicksilverföreningar (Hg) och bromerad difenyleter (PBDE). Miljökvalitetsnormen är god ekologisk status och god kemisk status.

Förorenad mark

Ingen misstanke finns i dagsläget om att markföreningar förekommer inom planområdet. Om föroreningar uppkommer ska miljökontoret kontaktas och frågan om sanering av mark ska hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Radon

Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området i samband med framtagande av planhandlingarna.

STÖRNINGAR

Planeringen får inte leda till störningar som kan innebära olägenheter för människors hälsa (vilket definieras i 9 kap. 3§ miljöbalken). Med olägenhet för människors hälsa avses en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan ha en menlig inverkan på hälsan. Även de störningar som i första hand påverkar välbefinnandet kan vara olägenheter för människors hälsa, till exempel buller. Bedömningen av om en störning inverkar menligt på hälsan beror på hur människor i allmänhet uppfattar situationen. För att störningen ska omfattas av bestämmelsen krävs att den har en viss varaktighet, antingen genom att den pågår under en sammanhängande tid eller att den återkommer, regelbundet eller oregelbundet.

Buller

Den 1 juni 2015 trädde nya riktlinjer i kraft gällande buller vid bostadsbyggande i form av Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (Svensk författningssamling, förordning 2015:216). För nybyggnation av bostäder ersätter denna bestämmelse riktvärden från infrastrukturpropositionen (1996/97:53), som dock fortfarande kan vara tillämpliga vid befintliga bostäder eller väsentlig ombyggnad av infrastruktur.

I förordningen finns bestämmelser om riktvärden gällande buller utomhus vid bostadsbyggnader från spårtrafik, vägar och flygplatser. Förordningen innehåller även bestämmelser när det gäller beräkning av bullervärden vid bostadsbyggnader. I den senaste förändringen i förordningen som gäller från 1 juli 2017, höjdes riktvärdet för ekvivalent ljudnivå vid fasad med 5 dBA till 60 dBA (65 dBA för små bostäder).

Bestämmelserna ska tillämpas vid planläggning, ärenden om bygglov (för ombyggnationer eller icke planlagd mark), och ärenden om förhandsbesked i bedömningen av om kravet på förebyggande av olägenhet för människors hälsa är uppfyllt enligt 2 kap. 6 a § plan- och

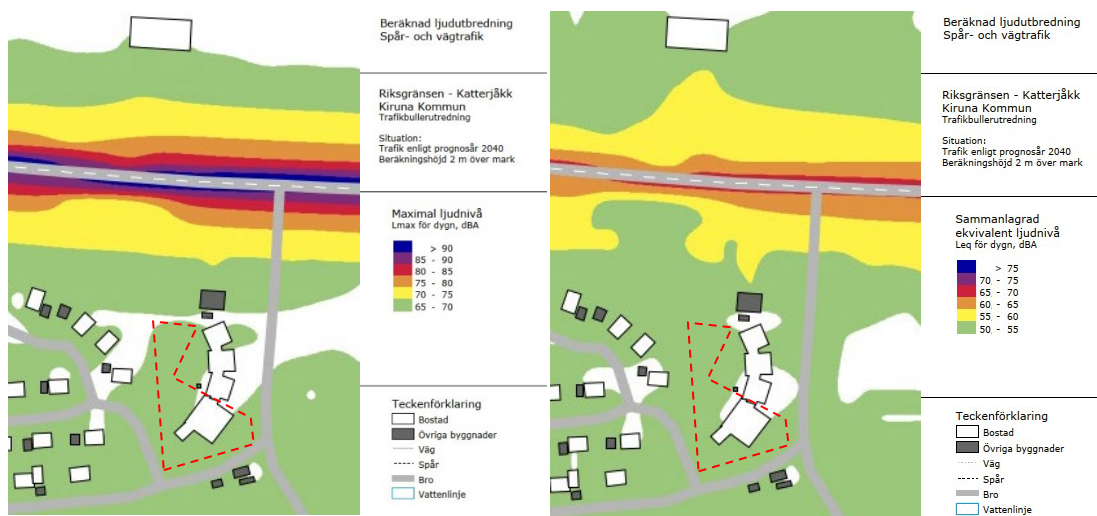
bygglagen (2010:900). Vid beräkning av bullervärden vid en bostadsbyggnad ska hänsyn tas till framtida trafik som har betydelse för bullersituationen.

Tabell 1 Riktvärden för buller enligt Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader.

Ljudnivå, frifältsvärde [dBa]	Ekvivalent ljudnivå, L_{pAeq}	Maximal ljudnivå, L_{pAFmax}
Ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad. Dock för en bostad om högst 35 m ²	60 ^{a)} 65	- -
Ljudnivå vid en uteplats, om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden	50	70 ^{b)}

a) Om den angivna ljudnivån ändå överskrids bör:
1. minst hälften av bostadsrummen i en bostad bör vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och
2. minst hälften av bostadsrummen i en bostad bör vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids vid fasaden mellan kl. 22.00 och 06.00.
b) Om 70 dBA maximal ljudnivå på uteplats ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

För att undersöka framtida bullernivåer har en beräkning av omgivningsbuller från spår- och vägtrafik i området Riksgränsen till Katterjåkk, samt för Abisko (ÅF, 2019-06-25), tagits fram som underlag till detaljplanen. Beräkningarna baseras på prognos för 2040 och visar att områden för nya bostäder får som högst en ekvivalent ljudnivå på 60 dBA. Gällande riktvärden vid fasad uppfylls för samtliga bostäder inom planområdet.

Figur 5 Bullerkartor för utbredning av trafikbuller från E10:an samt järnvägen i söder Röd streckad linje visar ungefärlig lokalisering av planområdet (AFRY, 2019)

RISK OCH SÄKERHET

Ras och skred

Det bedöms inte förekomma någon risk för ras eller skred inom planområdet.

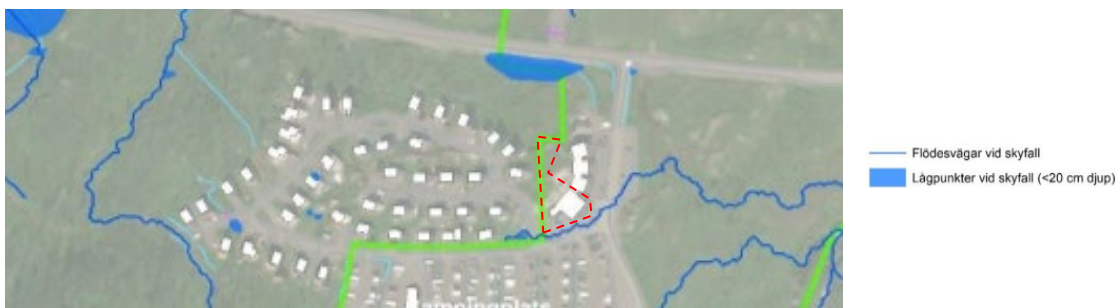
Översvämning

Planområdet ligger på en relativt hög höjd från närliggande vatten. Utifrån detta bedöms det ej föreligga någon större risk för översvämning orsakad av höga vattennivåer.

Skyfall

En visualisering av lågpunkter och rinnvägar har tagits fram. Inom planområdet finns inga lågpunkter eller identifierade riskområden vid skyfall.

Analysen visar att avrinning från väster sker i östlig/nordöstlig riktning mot vattendraget. En avrinningsväg ligger i den södra gränsen av aktuellt planområde. Avrinningsvägen behöver beaktas vid framtida exploatering för att säkerställa avrinning vid skyfall för att undvika översvämning.

Figur 6 Rinnvägar och lågpunkter i befintligt läge, med en situation motsvarande 50 mm nederbörd samt med ca 20 cm vattendjup. Röd streckad linje visar ungefärlig lokalisering av planområdet (SCALGO, 2019)

Farligt gods

E10:an är en primär transportled för farligt gods. I Länsstyrelsens *Riktlinjer för fysisk planering, skyddsavstånd till transportleder för farligt gods i Norrbottens och Västerbottens län (2019)* anges vilka skyddsavstånd som rekommenderas baserat på ÅDT (årsmedeldygnstrafik) för lastbilar och kategori för markanvändning. Riktlinjerna rekommenderar att riskhanteringsprocessen beaktas inom ett uppmärksamhetsavstånd på 55 meter från farligt gods på väg.

Baserat på tabell 2 betecknas aktuellt planområde som zon C – normalkänslig verksamhet. Enligt data från Trafikverket över aktuell vägsträcka uppgår ÅDT (tung trafik) till mellan 100–200 fordon. Hastighetsbegränsning för del av E10:an som passerar planområdet är 70 kilometer/h. Baserat på ÅDT och kategori för markanvändning (Zon C) rekommenderas det inte något skyddsavstånd från vägkant till bebyggelse enligt länsstyrelsens riktlinjer. Baserat på den typ av bebyggelse som planeras samt den årsmedeldygnstrafik, ÅDT (tung trafik), som råder på aktuell vägsträcka behöver inga riskreducerande åtgärder vidtas.

Tabell 2 Zonuppdelning för markanvändning (Riktlinjer för fysisk planering, skyddsavstånd till transportleder för farligt gods i Norrbottens och Västerbottens län (2019).

Zon A (Ej känslig verksamhet)	Zon B (mindre känslig verksamhet)
<p>Alldeles intill transportleden för farligt gods kan ej känslig verksamhet placeras. Ej känslig verksamhet är sådan markanvändning som omfattar ett fåtal människor vilka inte upprätthåller sig stadigvarande på platsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parkering (ytparkering) • Trafik • Odling • Friluftsområde • Tekniska anläggningar 	<p>Mindre känslig verksamhet avser sådan markanvändning som omfattar få och vakna personer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detaljhandel (< 3000 m²) • Industri • Drivmedelsförsäljning • Lager • Parkering (parkeringshus) • Verksamhetsområde
Zon C (normalkänslig verksamhet)	Zon D (känslig verksamhet)
<p>Normalkänslig verksamhet avser sådan markanvändning som omfattar färre personer än känslig verksamhet, samtidigt som personerna får vara sovande, givet att de har god lokalkännedom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bostäder (småhusbebyggelse) • Detaljhandel • Kontor • Tillfällig vistelse (mindre hotell/camping) • Besöksanläggning utan betydande åskådarplats • Centrumverksamhet 	<p>Känslig verksamhet avser sådan markanvändning som omfattar många eller särskilt känsliga personer (personer med nedsatt förmåga att själva inse fara och påverka sin säkerhet t.ex. vårdbehövande eller barn):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bostäder (flerbostadshus) • Vård • Skola • Tillfällig vistelse (större hotell/konferens) • Besöksanläggning med betydande åskådarplats

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Bebyggelse

Inom planområdet bedrivs idag restaurangverksamhet på övre plan. På bottenplan har det tidigare bedrivits dagligvaruhandel.

För att möta de behov som finns idag och de förändringar som kan ske på en turistort under tid ökas flexibiliteten inom området till att gälla bostäder **(B)**, handel **(H)**, kontor **(K)** samt tillfälligt vistelse **(O)** med reglering av en största byggnadsarea på 450 kvadratmeter, **[e₁]**. Reglerad byggrätt innebär en mindre komplettering till befintlig bebyggelse. Byggnader regleras med en högsta byggnadshöjd på 4,7 meter **[h₁]** vilket motsvarar befintlig bebyggelse.

Planen reglerar med utformningsbestämmelser att fasader ska målas med slamfärg. Tak ska vara mörka i matt material, **[f₁]**. Byggnader ska utföras med träpanel, **[f₂]**

Inom planområdet ska nya byggnader placeras minst 2 meter från fastighetsgräns mot lokalgata. Mot huvudgata ska avståndet vara minst 4 meter, **[p₁]**.

Figur 7 Planområdet omfattar byggnad längst till vänster. (Foto Kiruna kommun, 2018)

Offentlig service

Närmaste förskola och grundskola ligger i Abisko cirka 39 km sydöst om Katterjåkk. Större delen av kommunens offentliga service är koncentrerad till huvudorten Kiruna. Här finns sjukhus, skolor (grundskolor, gymnasieskola samt folkhögskola), busstation, järnvägsstation m.m. Kiruna ligger cirka 130 kilometer sydöst om planområdet.

Kommersiell service

I Katterjåkk och Riksgränsen bor ca 50 personer året runt, de flesta har koppling till turismnäringen i området. Anläggningarnas skid-och liftsystem är sammankopplade och de kompletterar varandra. Skidlift är placerad på södra sidan av järnvägsspåret.

I Katterjåkks södra del ligger Katterjåkks Turiststation som drivs av Friluftsförbundet. Inom området finns även andelslägenheter, husvagnscamping med servicehus, personalbostäder, egnahemstomter, sjöflygplats samt servicehus för dagsturister.

FRIYTOR

Lek och rekreation

Inom planområdet säkerställs cirka 560 kvm med prickmark där byggnader inte får uppföras.

Boende och besökande inom planområdet använder framförallt det närliggande skid- och liftsystemet för att ta sig vidare till det breda utbudet för längd-, - och alpin skidåkning. Inom området planläggs ett område för friluftsliv som möjliggör för en ny skidlift som kopplar samman Katterjåkk by med befintlig skidlift söder om järnvägen.

Inom planområdet finns det leder som ger förutsättningar för skoterfärder, skid- och vandringsturer i angränsande fjällområde. Rallarleden passerar genom planområdet södra del. Planförslaget bedöms bidra positivt till riksintressena för friluftslivet och det rörliga friluftslivet då tillgängligheten till området ökar.

FORNLÄMNINGAR

Inom planområdet finns inga kända fornlämningar.

Påträffas fornlämningar i samband med markarbeten skall dessa, i enlighet med 2 kap 10 § lagen om kulturminnen omedelbart avbrytas och länsstyrelsen underrättas.

VATTENOMRÅDE

Inget vattenområde ingår i aktuellt planförslag.

GATOR OCH TRAFIK

Gatunät, gång-, cykel- och mopedtrafik

Norr om planområdet går E10:an som går från gränsen mot Norge via Kiruna och Gällivare vidare söderut till Töre där den ansluter till E4:an. Från E10:an ansluter sedan Katterjåkksvägen som passerar genom Katterjåkk till järnvägsstationen längst i söder. Infart till planområdet sker via Katterjåkksvägen.

I Katterjåkk saknas gångvägar både inom fritids- och husvagnsbyn, till affär och restaurang och till järnvägsstation och skidanläggning. Alla byggda anläggningar ligger söder om E10, men för att nå vandrings- och skoterleder norr om vägen måste den korsas.

Utredningar för att se över trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter pågår men hanteras inte inom aktuellt planförslag.

Figur 8 Vägar i angränsning till planområdet. Befintlig bebyggelse ses till vänster i bild (Kiruna kommun, 2018).

Kollektivtrafik

Området har goda tågförbindelser med persontåg. Ett speciellt sommartåg, Karven, angör alla stationer längs Malmbanan och stationsbyggnaderna finns fortfarande kvar. Katterjåkk station ligger cirka 600 meter söder om aktuellt planområde, på södra sidan om järnvägsspåret.

Bussförbindelse till Katterjåkk finns genom Fjällinjen som går från Kiruna - Narvik. Hållplats till området ligger idag vid E10:an.

Parkering, varumottag, utfarter

Kiruna kommuns parkeringsprogram anger ett riktvärde på 1,1 – 2 bilplatser per bostad i flerbostadshus. Det finns en befintlig parkeringsyta inom detta område som idag främst används av besökare till livsmedelsbutiken. På ytan inryms 8-10 parkeringsplatser vilket möjliggör för cirka 11 lägenheter inom planområdet. Det finns även annan hårdgjord yta inom planområdet som kan nyttjas för parkering vid behov. Inom området för den initiala detaljplanen finns fastigheten Riksgränsen 1:153 belägen som också ägs av fastigheten Riksgränsen 1:143 och som kan användas som parkering via servitut.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Planområdet är ansluten till verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp (VA).

Dagvatten

Planområdet är idag exploaterat med byggnader och hårdgjorda ytor. Planförslaget medger ingen utökning av hårdgjord yta. Planförslaget bedöms inte medföra någon förändring av dagvattenhanteringen inom området.

Energi

Området är inte ansluten till det kommunala fjärrvärmenätet. Uppvärmning förväntas ske med luftvärmepump och kamin eller likvärdig värmekälla. Kompletterande uppvärmning genom hållbara alternativ som till exempel solceller uppmuntras.

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elförsörjning till området.

Avfall

Avfallshantering ska ske enligt Kiruna kommuns avfallsföreskrifter. Eventuella avfallsutrymmen eller uppsamlingsplatser ska följa de regler och riktlinjer som beskrivs i "Handbok för avfallsutrymmen" (2018), framtagen av Avfall Sverige. Tekniska verken AB ansvarar för avfallshantering i området.

Tele

Det finns inga optoledning i området.

TILLGÄNGLIGHET OCH TRYGGHET

Att människor med olika typer av funktionsnedsättningar och i alla åldrar kan bli fullt delaktiga i samhällslivet, ska alltid beaktas fullt ut vid nybyggnation. Alla ytor ska göras tillgängliga, trygga och användbara för alla grupper av människor så långt det är möjligt. Inom planområdet finns stora höjdskillnader på grund av berg vilket kan försvåra det.

GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Preliminär tidplan: Samråd: februari 2021

Granskning: december 2022

Antagande: våren 2023

Laga kraft: tre veckor efter antagande, förutsatt att detaljplanen inte överklagas

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem (5) år efter det att detaljplanen vinner laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägare garanterad rätt att bygga i enlighet med detaljplanen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter detaljplanen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägare har rätt till ersättning för exempelvis förlorad byggrätt.

Ansvarsfördelning

Kommunen handlägger planen fram till den vinner laga kraft. Ansvar för genomförande av planförslagets kvartersmark åligger framtida fastighetsägare.

Huvudmannaskap

Planområdet omfattas inte av någon allmän platsmark.

Avtal

Planavtal är upprättat med ägare till fastigheten Riksgränsen 1:30.

Inget exploateringsavtal är avsett att upprättas.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Fastighetsbildning, gemensamhetsanläggning, m.m

Ett genomförande av planen medför inga fastighetsrättsliga åtgärder.

Följande gemensamhetsanläggningar berörs av planförslaget:

Riksgränsen GA:13 som avser gemensam parkering inom planområdet.

Riksgränsen GA:18 som avser kyla och ventilation för fastigheterna inom planområdet.

Gemensamhetsanläggningarna kommer att kvarstå vid ett genomförande av planen.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Exploatören bekostar framtagandet av detaljplanen. Planavgift ska inte tas ut i samband med bygglov. För kostnader som härrör från genomförande av planen ansvarar exploatören.

Inlösen, ersättning

Inlösen eller ersättning för mark är inte aktuellt inom planområdet.

TEKNISKA FRÅGOR

Tekniska utredningar

Tekniska utredningar och andra åtgärder som kan komma att erfordras vid en exploatering ansvarar fastighetsägare för.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSE

Riksintresset för kulturmiljövård bedöms inte få någon negativ påverkan vid ett genomförande av planen.

Riksintresset för friluftsliv bedöms få en något positiv påverkan genom en ökad tillgänglighet till fjällmiljö.

Riksintresse för naturvård bedöms inte få någon negativ påverkan då exploatering sker inom befintlig bebyggelse och redan påverkat område.

Riksintresse för rennäringen bedöms inte påverkas negativt då planområdet redan idag omfattas av bebyggelse.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Buller

Planområdet utsätts för bullerpåverkan från E10:an i norr och Malmbanan i söder. En beräkning baserad på trafikprognos för 2040 har utförts för både spår- och vägtrafik. Beräkningarna visar att områden för nya bostäder får som högst en ekvivalent ljudnivå på 60 dBA. Gällande riktvärden uppfylls för samtliga bostäder inom planområdet.

Farligt gods

Baserat på den typ av bebyggelse som planeras samt den årsmedeldygnstrafik, ÅDT (tung trafik), som råder på aktuell vägsträcka behöver inga riskreducerande åtgärder vidtas enligt Länsstyrelsen riktlinjer för skyddsavstånd till transportväg för farligt gods.

MILJÖKONSEKVENSER

Miljö kvalitetsnormer

Syftet med miljö kvalitetsnormerna för vattenförekomster (ytvatten, grundvatten och skyddade områden) är att tillståndet i våra vatten inte ska försämrats och att alla vatten ska uppnå en bestämd miljö kvalitet. Ett genomförande av detaljplanen innebär inte någon utökning av andel hårdgjord yta eller ökad föroreningsgrad. Planförslaget bedöms inte medföra en ökad belastning på vattenförekomsterna.

MKN för luftkvalitet bedöms inte att överskridas vid detaljplanens genomförande.

Bebyggelse

Befintlig bebyggelse bedöms få någon påverkan vid ett genomförande av planen. En större andel besökande och personer som uppehåller sig i området medför möjligheterna till ett ökat utbud av service och kommunikationsmöjligheter. Planförslaget bedöms inte innebära någon påverkan avseende skuggning eller andra olägenheter.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Kommunala tjänstemän och konsulter som medverkat i planarbetet.

Samuel Falk
Planarkitekt, Kiruna kommun

Nina Eliasson
Planchef, Kiruna kommun

Madelene Rova
Ansvarig planarkitekt, Norconsult AB